

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoCsp/30/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124212759
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlasta Ondrejková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:6124212759.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Vlasty Ondrejkovej a členov senátu JUDr. Martiny Balegovej a JUDr. Pavla Lukáča, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 31 335 004, proti žalovanému: A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX D., zastúpený: Advokátska kancelária Valach, Kišac, s. r. o., so sídlom Gogoľova 18, 852 02 Bratislava, IČO: 36 663 051, o zaplatenie 32 391,63 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 18Csp/67/2024 – 123 zo dňa 18. 07. 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd ruší rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 18Csp/67/2024 – 123 zo dňa 18. 07. 2024 a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 32 391,63 eura, úrok vo výške 6,69 % ročne zo sumy 23 936,17 eura od 24. 11. 2023 do zaplatenia, najneskôr do 31. 10. 2043, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 23 948,17 eura od 24. 11. 2023 do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením E. F., nar. XX. XX. XXXX, ktorej povinnosť vyplýva z platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 02. 2024, sp. zn. 35Up/106/2024, zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť žalovaného (I. výrok), žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník s tým, že plnením E. F., nar. XX. XX. XXXX, ktorej povinnosť vyplýva z platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 02. 2024, sp. zn. 35Up/106/2024, zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť žalovaného.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, 52 ods. 1, ods. 2, § 53 ods. 9, § 565, § 546, § 548 ods. 1, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 7 ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 8 ods. 2, ods. 4, § 9 ods. 1, ods. 2, poznámka pod čiarou 1b) zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a v časti trov konania s poukazom na § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa domáhal od pôvodne žalovanej v 1. rade E. F. a žalovaného zaplatenia sumy 32 391,63 eura s príslušenstvom v rámci upomínacieho konania na Okresnom súde Banská Bystrica, v rámci ktorého bol vydaný platobný rozkaz sp. zn. 35Up/106/2024, zo dňa 26. 02. 2024, ktorý vo vzťahu k žalovanej v 1. rade nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 26. 03. 2024. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor.

4. V konaní mal za preukázané, že dňa 20. 10. 2013 (správne malo byť 23. 10. 2013) uzavrela E. F. ako dlžník so žalobcom ako veriteľom Zmluvu o úvere č. 2752305 6 07 a žalovaný v 2. rade pristúpil k zmluve ako spoludlžník. Na základe zmluvy poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 30 000 eur. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami sumou vo výške 208,83 eura, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia a to po dobu prvých 12 mesiacov. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 41,58 eura, výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru vo výške 167,25 eura. Po uplynutí tejto doby sa zaviazali žalovaní splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 208,83 eura. Žalovaní medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 28. 12. 2021 boli vyzvaní na doplatenie mesačných splátok s upozornením, že ak splátky nebudú uhradené, bude žalobca žiadať zaplataenie celého dlhu. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom žalobca nasporenú sumu 3 463,83 eura zaúčtoval do sumy poskytnutého medziúveru 30 000 eur, čo predstavovala po započítaní sumu 26 536,17 eura. Predmetom nároku žalobcu bol nárok na zaplataenie sumy vo výške 26 536,17 eura, neuhradené úroky 6,69 % ročne zo sumy 30 000 eur ku dňu 08. 02. 2022 vo výške 3 131,40 eura, úroky z úveru a úroky z omeškania, poplatky.

5. Súd prvej inštancie na základe zmluvy o medziúvere posúdil zmluvný vzťah strán sporu ako spotrebiteľský úver poskytnutý v zmysle § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom zmluva o stavebnom úvere má súčasne charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že spotrebiteľskú zmluvu uzatváral žalobca ako dodávateľ, ktorý poskytuje stavebné úvery a žalovaný ako spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Napriek tomu, že úverová zmluva je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka, vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa ako aj vzhľadom na tzv. formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, bolo potrebné na tento právny vzťah aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákona o ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa.

6. Zo strany žalovaného bolo namietané, že žalobca nespĺnil lehoty podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákona pre uplatnenie práva predčasného splatenia pohľadávky podľa § 565 Občianskeho zákonníka, pričom namietal, že žalobca nešpecifikoval omeškanie ktorej splátky malo vyvolať splatnosť celého úveru, nešpecifikoval s ktorou mesačnou splátkou bol žalovaný v omeškaní po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Samotné zosplatenie pohľadávky je naviazané okamihom porušenia povinnosti žalovaných, pričom pre zosplatenie je potrebné presne identifikovať konkrétny okamih porušenia povinnosti.

7. Súd prvej inštancie po preskúmaní zmluvy zistil, že spĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti. Z vykonaného dokazovania bolo nesporné, že E. F. ako dlžníčke a žalovanému ako spoludlžníkovi boli poskytnuté finančné prostriedky a svoje povinnosti si neplnili riadne a včas, stanovené splátky nesplácali riadne a včas, čo vyplýva z výpisu z účtu medziúveru, z ktorého sú zrejmé všetky vklady prijaté zo strany žalovaného a pôvodne žalovanej v 1. rade. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na čl. X. bod. 10.1 zmluvy o úvere, keď má veriteľ právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti predovšetkým v prípade, ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jednej splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru, po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo je v omeškaní s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy stavebného sporenia po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Súd prvej inštancie považoval za dostatočne určité a platné právne úkony Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 28. 12. 2021 a Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08. 02. 2022. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre splátku splatnú k 15. 10. 2021 (vyplýva z výpisu z účtu medziúveru), žalobca Upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 28. 12. 2021 vyzval žalovaného na zaplataenie dovtedy vzniknutého dlhu, a to najneskôr do 14. 01. 2022 a súčasne upozornil žalovaného, že ak do toho času dlh nezaplatí, bude mu zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Keďže žalovaný ani napriek výzve dlh neuhradil, žalobca následne úver zosplatal ku dňu 08. 02. 2022. Žalovaný bol upozornený na možnosť zosplatenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní Upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a tiež žalovaný bol v omeškaní so splátkou viac ako 3 mesiace. Teda boli splnené zákonné predpoklady pre to, aby žalobca mohol využiť svoje právo v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka a úver zosplatiť. Vzhľadom k námietke žalovaného, že žalobca nešpecifikoval omeškanie ktorej splátky malo vyvolať

splatnosť celého úveru, nešpecifikoval s ktorou mesačnou splátkou bol žalovaný v omeškaní po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, súd poukázal, že takúto povinnosť (uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá (rozh. NS SR 1Cdo/123/2022). Za situácie, že dlžník ako i žalovaný, ktorý pristúpil k zmluve ako spoludlžník porušili povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, súd prvej inštancie považoval žalobu za dôvodne podanú a žalobe vyhovel v plnom rozsahu.

8. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie priznal žalobcovi sumu vo výške 32 391,63 eura, ktorá pozostávala z neuhradenej istiny vo výške 23 936,17 eura, z nezaplatených úrokov za úver vo výške 3 131,40 eura (suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti), z úrokov za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti vo výške 3 039,38 eura (od 09. 02. 2022 do 23. 11. 2023) a úrokov z omeškania po vyhlásení mimoriadnej splatnosti vo výške 2 272,68 eur (od 09. 02. 2022 do 23. 11. 2023), poplatkov vo výške 12 eur , ako i úrokov. Ďalej priznal žalobcovi požadovaný úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 1, 2 obč. zák. § 3 vl. nar. č. 87/1995 Zb. zák. odo dňa 24. 11. 2023, teda odo dňa kedy sa žalovaný dostal do omeškania.

9. V danom prípade bol žalovaný v zmluve označený ako spoludlžník za zaplatenie záväzku žalovanej v 1. rade podľa predmetnej zmluvy vrátane príslušenstva. Spoludlžník je priamym dlžníkom a má rovnaké povinnosti ako dlžník voči veriteľovi (banka, nebanková spoločnosť a pod). Dlžník a spoludlžník spolu vstupujú do zmluvného vzťahu, čo znamená, že sú v rovnakom pomere zodpovední za riadne splatenie celého dlhu. Banka môže od ktoréhokoľvek žiadať dlh a splnením povinnosti jedného z nich zaniká povinnosť u druhého. Keďže žalovaná E. F. úver riadne a včas nesplácala, súd v zmysle § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka uložil aj žalovanému ako spoludlžníkovi zaplatiť priznanú sumu. S poukazom na platobný rozkaz, ktorý nadobudol právoplatnosť vo vzťahu k E. F. rozhodol tak, že splnením povinnosti žalovaného zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia E. F., ktorá jej bola uložená platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 35Up/106/2024, zo dňa 26. 02. 2024.

10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobcovi, ktorý mal plný úspech v spore, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa s poukazom na ustanovenie § 257 CSP zistené u strán sporu ani v okolnostiach veci zistené neboli. O výške trov konania bude rozhodnuté do 60 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. f), písm. h) CSP a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že bez riadnej špecifikácie neuhradenej splátky, ktorá mala vyvolať zosplatnenie celého úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka boli porušené práva žalovaného ako spotrebiteľa. Súd prvej inštancie považoval za dostatočne určité a platné právne úkony Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 28. 12. 2021 a Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08. 02. 2022, a to aj napriek tomu, že žalobca v týchto dokumentoch riadne nešpecifikoval splátku, pre ktorú bolo možné vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. V Upozornení na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 28. 12. 2021, ktoré bolo adresované žalovanému, sa uvádza, že napriek zaslaným výzvam nedošlo k úhrade vkladu na účte stavebného sporenia, vrátane splátky za mesiac december 2021. Z takejto formulácie nie je jasné, či išlo o neuhradenie viacerých splátok, alebo len splátky za mesiac december 2021, pričom ani v tomto prípade nie je uvedená špecifikácia splátky za mesiac december 2021 s uvedením jej výšky a splatnosti. Taktiež v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08. 02. 2022 sa všeobecne uvádza, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, došlo k zaslaniu upozornení a výziev na pravidelné splácanie úveru, ďalej sa uvádza, že žalovaní sú v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení a úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace, a preto boli naplnené skutočnosti pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca taktiež neupozornil, že v prípade, že žalovaní budú s ktorou konkrétnou splátkou v omeškaní tri mesiace dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru. Žalovaný uvádza, že nebolo v jeho schopnostiach zistiť, s ktorou mesačnou splátkou bol v omeškaní, nakoľko v zmluvnom vzťahu vystupoval ako spoludlžník a už vôbec nebolo v jeho schopnostiach zistiť kedy dôjde k predčasnému zosplatneniu a v akej výške dôjde k zosplatneniu. Aj zo súdom prvej inštancie uvedeného uznesenia sp. zn. 1Cdo/123/2022 Najvyššieho súdu je zrejmé, že opätovne konajúci prvostupňový súd má zistiť, pre ktorú splátku žalobca zosplatnil úver, t. j. na posúdenie splatnosti je potrebné identifikovať tú splátku, ktorá zosplatnenie vyvolala. Najvyšší súd v uznesení nevyžaduje jej špecifikáciu, ale požaduje, aby bola dokazovaním zistená tá splátka, ktorou

bol úver zosplatený. Z uvedeného je zrejmé, že je potrebné, aby žalobca ako veriteľ oznámil dlžníkovi, na základe ktorej splátky došlo k zosplateniu úveru. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na závery Krajského súdu v Prešove prijaté v rozsudku sp. zn. 22CoCsp/30/2023 zo dňa 29. 02. 2024, ktoré bolo prijaté po vydaní uznesenia NS SR 1Cdo/123/2022. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca musí uviesť konkrétnu splátku, ktorá vyvolala zosplatenie. Z predložených dôkazov vyplýva, že prvou omeškanou splátkou bola splátka splatná dňa 15. 04. 2020, s ktorou mal žalobca spájať právo na zosplatenie úveru. Namietal postup súdu prvej inštancie, ktorý vyzval žalobcu na predloženie špecifikácie neuhradených splátok, pričom nie je úlohou súdu suplovať splnenie povinností žalobcu, a to preukázať, že žalobca dodržal postup vyžadovaný zákonom pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca mal už v rámci predsúdnej komunikácie so žalovaným jednoznačne a určito identifikovať tú splátku, s ktorou spája vznik nároku na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, avšak žalobca v dokumentoch zasielaných žalovanému pred začatím tohto konania neidentifikoval tú splátku, ktorá vyvolala mimoriadnu splatnosť. Žalobca uviedol, že táto je zrejmá z výpisu z účtu medziúveru, ktorá bola predložená v rámci žaloby, avšak tento výpis nebol prílohou ani jedného dokumentu doručovaného žalovaným pred podaním žaloby. Nie je zrejmé, z akého dôvodu žalobca vo svojom vyjadrení uviedol ako rozhodnú práve splátku splatnú 15. 10. 2021, avšak v Upozornení na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 28. 12. 2021 a Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08. 02. 2022 sa neuvádza, že splátka k 15. 10. 2021 nie je uhradená. Bez takejto špecifikácie nie je možné zistiť, kedy začala plynúť trojmesačná lehota podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, resp. ani či nedošlo k premlčaniu. Z Výpisu z účtu medziúveru je zrejmé, že k porušeniu povinnosti splácať úver došlo na strane dlžníčky E. F. so splátkou splatnou 15. 04. 2020, nakoľko v danom termíne nie je vo výpise uvedený vklad na účet stavebného úveru. Táto splátka bola tá, s ktorou žalobca mohol spájať nárok na zosplatenie úveru. Pokiaľ splátka splatná 15. 04. 2020 mala byť splátkou ktorá vyvolala splatnosť celého dlhu, v prípade upozornenia veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a uplynutia 3 mesiacov od splatnosti tejto splátky, tzn. ku dňu 15. 07. 2020, mohol žalobca uplatniť právo na predčasné zosplatenie úveru najneskôr ku dňu najbližšej splátky po uplynutí 3 mesiacov, t. j. ku dňu 15. 08. 2020. Pokiaľ však žalobca toto právo v danej lehote nerealizoval, nemohlo dôjsť k účinnému zosplateniu úveru pre omeškanie s úhradou splátky splatnej ku dňu 15. 04. 2020 ako prvej omeškanej splátky podľa výpisu z účtu stavebného sporenia. Vzhľadom na uvedené právo veriteľa na predčasné zosplatenie úveru pre nezaplatenie splátky ku dňu 15. 04. 2020 zaniklo uplynutím 15. 08. 2020. Ak by tomu tak nebolo, veriteľ by bol oprávnený právo na zosplatenie úveru uplatniť kedykoľvek, a to pre omeškanie s ktoroukoľvek splátkou. Výsledkom tohto stavu by bol nepríjemný právny stav, ktorý by sprísnil podmienku počiatku lehoty oprávňujúcej veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, no na strane druhej by došlo k uvoľneniu týchto podmienok tým, že veriteľ by nebol obmedzený lehotou do kedy má toto právo zrealizovať. Uvedený výklad by smeroval k zvýšeniu právnej neistoty na strane spotrebiteľa, ktorý by neuhradením čo i len jednej splátky úveru bol vystavený možnosti, že kedykoľvek v budúcnosti (nielen do splatnosti najbližšej splátky) veriteľ využije svoje právo a vyhlási predčasnú splatnosť (viď uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. 05. 2019, sp. zn. 43Co/27/2019). Z predložených dôkazov je zrejmé, že splátka splatná 15. 04. 2020 je tou splátkou, ktorá mala vyvolať zročnosť celého úveru, v dôsledku čoho 3-ročná premlčacia lehota začala plynúť dňom 16. 08. 2020 a uplynula dňa 16. 08. 2023, tzn. pred podaním žaloby (návrhu na vydanie platobného rozkazu). V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka je podstatné určovať začiatok plynutia premlčacej doby odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, ktorá vyvolala splatnosť celého dlhu (úveru), a to aj v spotrebiteľských sporoch. Uvedené potvrdil aj Krajský súd v Nitre vo svojom rozsudku zo dňa 08. 02. 2022, sp. zn. 12CoCsp/25/2021. Uvedené konanie žalobcu považoval za účelové, keďže v rámci predsúdnej komunikácie so žalovanými neuviedol tú splátku, s ktorou spája vznik nároku na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, a súčasne v rámci prvostupňového konania nesprávne identifikoval splátku splatnú 15. 10. 2021 ako splátku, s ktorou spájal vznik práva na zosplatenie úveru. V danom prípade považoval nárok žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v čase Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dňa 08. 02. 2022 premlčaný, a napokon aj uplatnenie nároku na súde na zaplatenie zosplatennej sumy považoval za premlčané, keďže žalobca mal účinne zosplatiť úver do 15. 08. 2020, od kedy začala plynúť lehota na podanie žaloby.

12. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a žalobcovi priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Stotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že boli splnené zákonom stanovené predpoklady pre to, aby žalobca mohol využiť svoje právo v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka a úver zosplatiť, pričom povinnosť špecifikácie splátky, ktorá mala vyvolať splatnosť celého úveru, zákon žalobcovi neukladá.

Žalobca výslovne poprel, že by neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. V zmysle čl. X. bod. 10.1 zmluvy o úvere má veriteľ právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti predovšetkým v prípade, ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jeden splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru, po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo je v omeškaní s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy stavebného sporenia po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Uvedené zmluvné ustanovenie odráža zákonné ustanovenie. Žalobcovi preto nie je zrejmé, akým spôsobom uvedené ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Podľa ustanovenia § 53 ods. 9 OZ je strata výhody splátok v právnom vzťahu so spotrebiteľmi podmienená splnením týchto podmienok: a) musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu, b) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr až po uplynutí 3-mesačnej lehoty od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Zákon teda vyžaduje, aby veriteľ dlžníka upozornil, že si uplatňuje právo na zaplatenie celého dlhu (strata výhody splátok). Veriteľ musí uplatnenie svojho práva notifikovať vopred aspoň v 15-dňovej lehote. Po jej uplynutí právo na zaplatenie celej zvyšujúcej pohľadávky sa stáva účinným. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ neupravuje moment začiatku plynutia uvedenej notifikačnej lehoty. V súlade s vyššie uvedeným je povinnou náležitosťou, upozornenie dlžníka na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, v prípade, že nedôjde k úhrade omeškaných splátok, a teda, že veriteľ pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého dlhu. Zákon žiadne ďalšie náležitosti ako je napr. uvedenie, s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace, nepožaduje. Zákon nepredpisuje formu a náležitosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti – veriteľ musí buď vyzvať dlžníka, pričom by sa v uvedenom prípade mala dodržať písomná forma, (zmluva o úvere musí byť písomná, tak následný právny úkon by mal byť tiež urobený písomne, aby bol platný) alebo rovno namiesto výzvy adresovanej dlžníkovi možno uplatniť právo na zaplatenie celej pohľadávky (ak splatnosť nebola určená súdnym rozhodnutím) podaním žaloby na súde. Rovnako ako pri upozornení dlžníka na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ani pri oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zákon žiadne ďalšie náležitosti, ako uvedenie pre ktorú splátku, resp. splátky sa vyhlásila mimoriadna splatnosť úveru, nepožaduje. Žalobca si v súvislosti s rozhodovacou praxou dovoľuje poukázať na opačný názor Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 5CoCsp/14/2021 zo dňa 09. 06. 2021. Žalobca sa opakovane pokúšal písomne, ale aj telefonicky kontaktovať žalovaného, ako aj dlžníčku E. F. od prvého omeškania. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný omeškané splátky neuhradil, pristúpil k upozorneniu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a listom zo dňa 28. 12. 2021 upozornil žalovaného na to, že je v omeškaní s riadnym plnením splátok a ak nebude realizovaná úhrada spolu so splátkou splatnou za mesiac november 2021, tak vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Splátky boli splatné vždy k 15 dňu v mesiaci. Z dôvodu, že od upozornenia do oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nebola realizovaná žiadna úhrada a omeškanie naďalej trvalo, žalobca tak vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 08. 02. 2022. V prípade, ak by žalovaná zaplatila splátku od upozornenia na vyhlásenie splatnosti do samotného oznámenia o vyhlásení splatnosti, žalobca by bol povinný celý proces zopakovať. Nakoľko však žalovaná nezaplatila od upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti žiadnu ďalšiu splatnú splátku, čo je jednoznačne preukázané aj Výpisom z konta medziúveru, žalobca bol oprávnený kedykoľvek vyhlásiť splatnosť. Na podporu tvrdení žalobca poukázal na rozhodovaciu prax odvolacích súdov SR. Navyiac aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti sa aktívne opätovne pokúšal vymáhať dlžnú sumu mimosúdnou cestou. Ako vyplýva aj z výpisu z účtu, žalovaný pravidelne uhrádzal dohodnuté splátky, dokonca podpísal Uznanie dlhu dňa 21. 02. 2022. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný prestal plniť dohodnuté splátky, bol žalobca nútený podať žalobu na príslušný súd. V zmysle uvedeného mal za to, že podaným odvolaním sa žalovaný iba účelovo snaží vyhnúť splneniu si svojich povinností na základe Zmluvy o úvere č. 2752305 6 07 zo dňa 23. 10. 2013, a to predovšetkým aj s ohľadom na skutočnosť, že čerpanie úveru na základe Zmluvy o úvere nespochybňuje. Záverom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23Cdo/1201/2009 aj „ochrana spotrebiteľa má svoje limity a nemožno ju ponímať ako obranu proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti s tým, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, nakoľko spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkolvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zväžiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať, pričom neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu.“

13. Žalovaný v odvolacej replike uviedol, že ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka modifikuje použitie § 565 Občianskeho zákonníka. Ohľadne straty výhody splátok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je potrebné dodržať 3 podmienky, a to (i) musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu, (ii) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa, ktorý svoje právo môže uplatniť najskôr po uplynutí 3-mesačnej lehoty od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, (iii) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená Zmluva o úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, t. j. na stratu výhody splátok sa bude vzťahovať ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobca mal v zmysle čl. XIX bod. 3. písm. b) Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby v znení júl 2012, postupovať tak, že v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru mal určiť aj lehotu, v ktorej mal žalovaný povinnosť splatiť pohľadávku žalobcu. Žalovanému bolo dňa 22. 02. 2022 doručené Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08. 02. 2022, v ktorom žalobca uviedol nasledovné: „Týmto Vám oznamujeme, že ku dňu 08. 02. 2022 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru na základe Zmluvy o úvere, resp. VPSS. Na základe toho Vás žiadame vrátiť celú dlžnú sumu vrátane prísľušenstva, ktorá k 08. 02. 2022 predstavuje sumu 29 769,57 EUR.“ Ďalej žalobca uviedol výšku dlžnej sumy, číslo účtu, na ktoré mala byť suma uhradená, informáciu o vzniku nároku na zmluvne dohodnutý úrok z omeškania z celého zostatku a informáciu o vymáhaní pohľadávky v prípade jej neuhradenia. V Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08. 02. 2022 sa však neuvádza lehota, v ktorej je žalovaný povinný uhradiť mimoriadne zosplatený úver žalobcovi. Žalobca si sám vo svojich Všeobecných podmienkach pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (znenie júl 2012) upravil postup pre mimoriadne zosplatenie úveru, ktorý mal žalobca dodržať. Avšak uvedené nič nemení na tom, že žalobca sa v prípade omeškania dlžníka s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako 3 mesiace zaviazal postupovať podľa čl. XIX. bod 3. písm. b) Všeobecných podmienok a vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, takým spôsobom, že dlžníkovi v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru určí lehotu splatnosti. Žalovaný v tejto súvislosti uvádza, že mu síce bolo doručené oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru, avšak nebola mu určená dodatočná lehota, v ktorej žalobca požadoval splatiť svoju pohľadávku. Z uvedeného dôvodu nepovažuje žalovaný doručené Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08. 02. 2022 za oznámenie o mimoriadnej zosplateného úveru v zmysle čl. XIX. bod 3. písm. b) Všeobecných podmienok, pričom bez uvedenia lehoty splatnosti, nie je žalovanému zrejmé dokedy mal uskutočniť platbu, resp. či je možné požadovať splátkový kalendár. Z uvedeného dôvodu považoval Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08. 02. 2022 za neurčitý právny úkon podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to aj z dôvodu, že toto oznámenie neobsahovalo uvedenie omeškanej splátky, s ktorou žalobca spája vznik práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Bez uvedenia splátky, s ktorou žalobca spája nárok na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti celého úveru, nie je možné posúdiť, kedy vznikol tento nárok žalobcovi prvýkrát, a najmä trvanie alebo premlčanie tohto nároku. Žalovaný označil komunikáciu zo strany žalobcu pred podaním žaloby za účelovú, pretože v rámci tejto komunikácie nebolo zrejmé, s ktorou splátkou spája žalobca nárok na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobca prvýkrát mohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru 16. 07. 2020, pričom v zmysle § 101 v spojení § 103 Občianskeho zákonníka mu 3-ročná premlčacia lehota uplynula dňom 16. 08. 2023. K listine Uznanie dlhu zo dňa 21. 02. 2022, ktoré je podpísané žalovaným, a ktorým žalobca chce preukázať, že žalovaní uznali svoj dlh čo do dôvodu a výšky, pričom vyhlasujú, že sú si vedomí 10-ročnej premlčacej doby, uviedol, že predmetné Uznanie dlhu nie je podpísané pani E. F., t. j. dlžníčkou z úverovej zmluvy. Najmä však žalobca predložil tento dôkaz v odvolacom konaní, a to aj napriek tomu, že týmto dokumentom disponoval od 21. 02. 2022, a aj napriek tomu tento dôkaz nepredložil v rámci prvostupňového konania. Žalovaný mal za to, že Uznanie dlhu zo dňa 21. 02. 2022 je potrebné považovať s ohľadom na § 366 Civilného sporového poriadku za neprípustné novoty v odvolacom konaní, a preto súd na tento predkladaný dôkaz nemá vziať zreteľ, ako ani na tvrdenia žalobcu, ktoré preukazuje týmto dôkazom. Žalobca bez akýchkoľvek pochybností mohol navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov na preukázanie ním tvrdeného nároku, keďže samotná listina Uznanie dlhu zo dňa 21. 02. 2022 bola v dispozícii žalobcu, ktorý ju mohol predložiť v prvostupňovom konaní. Uznanie dlhu zo dňa 21. 02. 2022, predložené v rámci odvolacieho konania, predstavuje nový dôkaz, ktorý je s ohľadom na § 366 CSP potrebné vyhodnotiť ako neprípustný. Pre posúdenie platnosti zosplatenia je potrebné súdom zistiť, pre ktorú nezaplatenú splátku došlo k zosplateniu úveru. Zo strany žalobcu mala byť uvedená konkrétna splátka, ktorá vyvolala zosplatenie. Bez takejto špecifikácie nie je možné zistiť, kedy začala plynúť trojmesačná lehota podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, resp. ani či nedošlo k premlčaniu.

14. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach odvolania podaného žalovaným (§ 379 CSP, § 380 CSP) a po jeho preskúmaní zistil, že vydaný rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP).

15. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

19. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

21. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí.

22. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný tak rozsahom odvolania, ako aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 379 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. V zmysle § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

23. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu v rámci upomínacieho konania domáhal pôvodne od žalovanej v 1. rade E. F. a žalovaného zaplatenia sumy 32 391,63 eura s príslušenstvom, v rámci ktorého konania bol vydaný platobný rozkaz sp. zn. 35Up/106/2024, zo dňa 26. 02. 2024, ktorým uložil žalovaným povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi 32 391,63 eura, úrok vo výške 6,69 % ročne zo sumy 23 936,17 eura od 24. 11. 2023 do zaplatenia, najneskôr do 31. 10. 2043, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 23 948,17 eura od 24. 11. 2023 do zaplatenia, a to v lehote 15 dní od doručenia platobného rozkazu alebo aby v tej istej lehote podali odpor (I. výrok) a žalovaným uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne náhradu trov konania vo výške 971,50 eura a to žalobcovi v lehote 15 dní od doručenia platobného rozkazu (II. výrok). Proti platobnému rozkazu podal žalovaný v 2. rade odpor. Vo vzťahu k žalovanej v 1. rade nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 26. 03. 2024.

24. V konaní bolo preukázané, že žalobca ako veriteľ uzatvoril dňa 23. 10. 2013 so E. F. ako dlžníkom zmluvu o úvere č. 2752305 6 07, ku ktorej žalovaný pristúpil ako spoludlžník. Na základe zmluvy poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 30 000 eur. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami sumou vo výške 208,83 eura, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia a to po dobu prvých 12 mesiacov. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 41,58 eura, výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru vo výške 167,25 eura. Po uplynutí tejto doby sa zaviazali žalovaní splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 208,83 eura. Dlžníčka a žalovaný ako spoludlžník medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 28. 12. 2021 bol žalovaný vyzvaný na doplatenie mesačných splátok s upozornením, že ak splátky nebudú uhradené, bude žalobca žiadať zaplatenie celého dlhu. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom žalobca nasporenú sumu 3 463,83 eura zaúčtoval do sumy poskytnutého medziúveru 30 000 eur, čo predstavovala po započítaní sumu 26 536,17 eura. Predmetom nároku žalobcu bol nárok na zaplatenie sumy vo výške 26 536,17 eura, neuhradené úroky 6,69 % ročne zo sumy 30 000 eur ku dňu 08. 02. 2022 vo výške 3 131,40 eura, úroky z úveru a úroky z omeškania, poplatky. V bode III. zmluvy bol špecifikovaný účel a dokladovanie účelu úveru a bolo v ňom uvedené, že účelom úveru sú stavebné úpravy, modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich. Bod IV. upravoval obdobie nároku na čerpanie úveru a podmienky čerpania, bod V. upravoval úročenie, splatnosť a splácanie, bod VI. upravoval zabezpečenie úveru. Bod VII. obsahoval vyhlásenia, ďalšie povinnosti a osobitné ustanovenia. V bode VIII. boli upravené poplatky a náklady. V bode IX. bolo upravené omeškanie, v bode X. bola upravená mimoriadna splatnosť, odstúpenie od zmluvy, výpoveď zmluvy. Bod XI. obsahoval záverečné ustanovenia. Účastníci zmluvy písomne potvrdili, že prílohou zmluvy boli: amortizačná tabuľka, predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, všeobecné obchodné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby a sadzobník poplatkov pre fyzické osoby. Žalobca pripojil k žalobe amortizačnú tabuľku pre medziúver a stavebný úver pri zmluve číslo 2752305 6 07 s predpokladaným dátumom splatenia 30. 10. 2043. Celková čiastka, ktorá mala byť zaplatená spotrebiteľom vo výške 77 095,93 eura, pozostáva z istiny 30 000 eur, úrokov 46 717,93 eura, poplatku za spracovanie úveru 360 eura a pomernej časti poplatku za uzatvorenie zmluvy 18 eur. Amortizačná tabuľka pri jednotlivých rokoch 2014 - 2043 obsahuje vo fáze medziúveru stav účtu, splátky spolu, splátky istiny, splátky úrokov, splátky poplatkov, nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy a nakoniec aj vyplatený spotrebiteľský úver. Amortizačná tabuľka pri jednotlivých rokoch obsahuje vo fáze úveru stav účtu, splátky spolu, splátky istiny, splátky úrokov, splátky poplatkov. Súčasťou amortizačnej tabuľky je aj uvedenie predpokladov, ktoré použil veriteľ na výpočet RPMN medziúveru a stavebného úveru. Listom zo dňa 28. 12. 2021 označeným ako upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti žalobca adresoval žalovanému oznámenie ohľadom zmluvy o stavebnom sporení číslo 2752305 6 07 a zmluvy o medziúvere číslo 2752305 3 08, že dňa 14. 01. 2022 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, nakoľko napriek zaslaným výzvam nedošlo k uhradeniu vkladu na účte stavebného sporenia, resp. omeškaných splátok úrokov z medziúveru, vrátane splátky za mesiac december 2021. Pri účte stavebného sporenia bola vyčíslená celková výška úrokov z medziúveru, resp. celková výška vkladov na mínus 1 405,64 eura. Žalovaný bol upozornený, že ak do 14. 01. 2022 nedôjde k úhrade, bude mu zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru s vyčíslením celkovej dlžnej sumy v približnom rozsahu mínus 29 441,51 eura a vec bude riešená súdnou cestou. Predmetný list bol doručený žalovanému dňa 31. 12. 2021. Listom zo dňa 08. 02. 2022 označeným ako Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalobca adresoval žalovanému oznámenie ohľadom zmluvy o stavebnom sporení číslo 2752305 6 07 a zmluvy o medziúvere číslo 2752305 3 08, podľa ktorého je žalobca ako veriteľ oprávnený podľa všeobecných podmienok jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru za stanovených podmienok. Pretože dlžníci, teda aj žalovaný, porušil dohodnuté povinnosti a je v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení a úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, žalobca týmto oznámil, že ku dňu 08. 02. 2022 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru a zároveň bol žalovaný, vyzvaný na vrátenie celej dlžnej sumy vrátane príslušenstva, ktorá k 08. 02. 2022 predstavovala sumu 29 769,57 eura. Zároveň mu bolo oznámené, že v zmysle zmluvy o úvere a platných právnych predpisov, odo dňa nasledujúceho po dni, kedy nastala mimoriadna splatnosť úveru, žalobca účtuje okrem zmluvne dohodnutého úroku za úver z istiny aj zmluvne dohodnutý úrok z omeškania z celého zostatku dlhu. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo žalovanému doručené dňa 22. 02. 2022. Žalobca pripojil k žalobe aj výpis z účtu zosplateného medziúveru, z ktorého vyplýva, že ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlžná suma predstavovala celkom 32 391,63 eura (z toho istina sumu 23 936,17 eura a nezaplatené úroky z úveru do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti sumu 3 131,40 eura). Zo žalobcom predloženého výpisu z účtu stavebného sporenia pod č. 2752305 6 07 je zrejmé, že

nasporená suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, t. j. ku dňu 08. 02. 2022, zodpovedala sume 3 463,83 eura.

25. Žalovaný vo svojom odvolaní primárne namietal, že Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 28. 12. 2021 a Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08. 02. 2022 sú neplatnými právnymi úkonmi a nebol dodržaný ani procesný postup na takéto úkony. V uvedených listinách nie je špecifikovaná neuhradená splátka, ktorá mala vyvolať zosplatnenie celého úveru. Nie je podľa žalovaného zrejme ani to, či bola dodržaná 3-mesačná lehota od poslednej splátky, ktorá by umožnila predčasnú mimoriadnu splatnosť úveru. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že totožné námietky uplatnil žalovaný už pred súdom prvej inštancie, ktorý v tejto otázke dospel k záveru, že žalobca postupoval zákonným spôsobom a listinnými dôkazmi preukázal, že žalovanému doručil jednak výzvu na zaplatenie dlhu v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jednorazovým zosplatnením a pri rešpektovaní omeškania dlžníkov po uplynutí trojmesačnej lehoty so splatnosťou tej-ktorej splátky. V tomto smere súd prvej inštancie považoval za dostatočne určité a platné právne úkony Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 28. 12. 2021 a Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08. 02. 2022. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre splátku splatnú k 15. 10. 2021, čo podľa názoru súdu prvej inštancie vyplýva z výpisu z účtu medziúveru, pričom žalobca Upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 28. 12. 2021 vyzval žalovaného na zaplatenie dovtedy vzniknutého dlhu, a to najneskôr do 14. 01. 2022 a súčasne upozornil žalovaného, že ak do toho času dlh nezaplatí, bude mu zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Keďže žalovaný ani napriek výzve dlh neuhradil, žalobca následne úver zosplatnil ku dňu 08. 02. 2022. Vzhľadom k námietke žalovaného, že žalobca nešpecifikoval omeškanie ktorej splátky malo vyvolať splatnosť celého úveru, nešpecifikoval s ktorou mesačnou splátkou bol žalovaný v omeškaní po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, súd prvej inštancie poukázal, že takúto povinnosť (uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá (rozh. NS SR 1Cdo/123/2022). Odvolací súd s uvedeným právnym názorom súdu prvej inštancie nesúhlasí a poznamenáva, že rovnako ako v upozornení zo dňa 28. 12. 2021 aj v predmetnom oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08. 02. 2022 absentuje uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ k predčasnému zosplatneniu úveru pristúpil. Hoci ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka explicitne neupravujú ako náležitosť výzvy na zaplatenie alebo oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ dlh zosplatnil, nemožno opomenúť všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch, v zmysle ktorých musí byť právny úkon aj dostatočne určitý, inak je neplatný (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Podľa názoru odvolacieho súdu je pre uplatnenie práva veriteľa prezumovaného v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka formou jednostranného právneho úkonu nevyhnutné, aby veriteľ dostatočne určito identifikoval splátku, ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Bez uvedenia tejto identifikácie totiž nemožno relevantne preskúmať splnenie podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Je potrebné si uvedomiť, že právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru vzniká veriteľovi iba v prípade, ak je dlžník v omeškaní s niektorou splátkou aspoň 3 mesiace a súčasne upozorní dlžníka (spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Uvedená lehota pritom musí uplynúť do splatnosti splátky, ktorá sa stane najskôr splatnou po uplynutí troch mesiacov od splatnosti rozhodnej splátky zakladajúcej právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru (§ 565 Občianskeho zákonníka). Odvolací súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v uznesení sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25. 01. 2024 uviedol, že „v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.“ Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 06. 06. 2024 vyplýva, že „v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatniť celý dlh... Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premičacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatnený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ

pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený...“ Záverom odvolací súd poukazuje na jedno z posledných uznesení Najvyššieho súdu SR, ktoré sa zaoberá touto problematikou (sp. zn. 6Cdo/152/2022 z 13. 02. 2025), v zmysle ktorého bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je úkon zákon obchádzajúci (nakoľko napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

26. Ďalšia odvolacia námietka žalovaného sa týkala premlčania pohľadávky žalobcu. Posudzovaním tejto námietky sa odvolací súd bližšie nezaoberal, keďže bezprostredne súvisí s posúdením toho, či skutočne došlo k naplneniu zákonných podmienok predčasného zosplatnenia úveru prezumovaných v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, s čím sa prvoinštančný súd v ďalšom rozhodnutí náležite vysporiada s ohľadom na aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

27. Keďže s ohľadom na uvedené neboli v tejto veci dané podmienky ani na potvrdenie napadnutého rozsudku a ani na jeho zmenu, odvolací rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) vec znovu prejedná, pričom bude postupovať v zmysle pokynov odvolacieho súdu. Následne vo veci opätovne rozhodne, pričom vo svojom rozhodnutí uvedie, ktoré skutočnosti mal za preukázané a na základe čoho, ktoré nemá za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a prečo nevykonal prípadne ďalšie navrhnuté dôkazy. Svoje rozhodnutie zdôvodní tak, aby bolo presvedčivé, jasné a zrozumiteľné a rozhodne o náhrade trov, vrátane odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

28. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.